

DÉLMAGYARORSZÁG

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal Szeged,
Korona-utca 15. szám

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal IV.,
Városház-utca 3. szám

ELŐFIZETÉSI ÁR SZEGEDEN:

egész évre . . . K 24.— félévre . . . K 12.—
negyedévre . . . K 6.— egy hónapra K 2.—
Egyes szám ára 10 fillér

ELŐFIZETÉSI ÁR VIDEKEN:

egész évre . . . K 28.— félévre . . . K 14.—
negyedévre . . . K 7.— egy hónapra K 2.40
Egyes szám ára 10 fillér

TELEFON-SZÁM:

Szerkesztőség 835 — Kiadóhivatal 830
Interurbán 835
Budapesti szerkesztőség telefon-száma (78—12)

Nagy-Szeged.

Elmondta László György dr. polgármester.

Kedves tisztviselőtársaim! Hálás köszönettel fogadom azon szíves szavakat, melyekkel önök az évforduló alkalmából szónokuk útján megtisztelni szívesek voltak. Annál kedvesebb e megtiszteltetés reám nézve, mert bizonyosságát látom ebben annak, hogy a benső kartársiaság azon elve, melyet polgármesterré választásom alkalmával hivatali működésünk alapelveiül megjelöltem s mely kellő munkássággal párosulva, a haladás biztos zálogát képezi köztem és önök között, mai napon is nemesak sértetlenül fennáll, hanem erősödött, izmosodott, hatványozódott.

Mert hát uraim, valamint a katonák között a harcok és háborúk testi és lelki fáradalmi közepette fejlődik ki a bajtársiaság testvéri szeretete, mely kihat egész életük folyamára, úgy a közöttünk való baráti viszony is a munka és fáradtság izgalmai között edződött valódi testvéri viszonyná, mert hisz talán dicsekvés nélkül elmondhatjuk, hogy amióta együtt vagyunk, sokat dolgoztunk, sokat fáradoztunk s a velünk szemben támasztott nagyfokú igényekkel szemben jóformán átestünk egy nagy arányokban fejlődő város közigazgatási életének összes *kritikai* nehézségein, mert a józan közvélemény belátja, hogy többet dolgozni lehetetlen.

A becsületes munkának meglelt a maga eredménye. Városunk meglepő módon halad előre a városias fejlődés terén, úgy az anyagi, mint a kulturális téren, úgy a belterületen s az eredmények annyira kézzelfoghatók, nyilvánvalók, hogy én, eltérve eddigi szokásomtól, a haladást jelző egyes momentumok elősorolásával ezuttal nem is foglalkozom; csak három momentumot kívánok előzetesen konstatálni.

Első az, hogy dacára azon témérdek kiadásnak, melylyel a fejlődés együtt jár, városunk háztartásának egyensúlya a *községi közteher minden emelése nélkül* sziklaszilárdan áll s ez alapon bátran nézhetünk a jövő fejlődés föladatai elé.

A másik az, hogy az az epés, gyakran parlagi hang, mely pár évvel ezelőtt még úgy a sajtóban, mint közgyűléseinken uralgott s melynek melegágya a türelmetlenség, a féltékenység, a versengés, egyes törtető személyes hiúsága s a politikai érdekeknek mindenáron a közigazgatás körébe való bevonásának tendenciája volt, szűnőben van, minek jele a sajtóbeli és szóbeli kritika tárgyilagosabb hangja s az a körülmény, hogy közgyűlésünk a beterjesztett költségvetésünket már két évben egyhangu helyesléssel, vita nélkül fogadta el.

A harmadik — amit én legelőbbnek tartok — azon momentum, hogy sok millióba kerülő, hatalmas alkotásaink közepette megőriztük közigazgatásunk *erkölcsi integritását* ugyanmilyre, hogy az ellen a sanda gyanu

árnyéka fejét felütni sem meri, mert fölötte a józan közvélemény mondana rögtönbiróságilag letörő ítéletet.

E három momentum által jellegzett anyagi és erkölcsi alapon, reményektől duzzadó vitorlákkal hajózhatunk be a most kezdődő év munkatengerébe, azon biztató kilátással, hogy fáradozásunk sikere ez évben sem fog elmaradni.

Hangsúlyozom e szót, „a jövő év munkatengerébe“, mert a ma kezdődő évben vállainkra nagy súlyú és még nagyobb fontosságú munkálatok nehezdednek.

Hogy ezek közül csak a legelőbbeket említsem, a *belterületen* a fogadalmi templom, a felső ipariskola, a vasúti palota, a harmadik polgári iskola, a nagykórház, a kenderakadémia kiépítése, illetőleg az építés megkezdése; a Tisza Lajos-körút, a Kossuth Lajos-sugarút, a felsőtiszai rakpart s ameny nyiben lehetséges, a külvárosi utcaavonalak jelentékeny részének szilárd burkolattal való ellátása. Az általános gázvilágítás kérdésének megoldása s az általános csatornázás ügyének előbbrevitele mind oly teendő, melyeknek megoldása, illetve nagy lépésekkel való előbbrevitele a ma kezdődő évnek súlyos föladatát képezi.

A *külterületen* a dorozsmai ut, a csorvai ut, a felsőközponti-hantházi ut, a felsőközpont balástyai ut kiépítése, a királyalmi várostanyától a birkajárásig terjedő út kiépítésének folytatása; a többi mellékutaknak a vonatkozó költségvetési tétel arányaihoz képest s a megállapítandó közérdek figyelembevételével való továbbépítése; az első tanyai vasút kiépítése, melyre nézve már a folyó hóban egy harmadik ajánlat érkezik be; a tanyai iskolák tovább építése, a rőszkei templom fölemelése, a Fehértó, a közglegelők államsegélylyel való hasznosítása, mind oly föladatok, melyek a következő évnek sürgős munkaanyagai közé tartoznak.

Mindezen munkaanyagon túl, mely már közigazgatásilag és pénzügyileg helyesen megalapozva van, nem szabad megfeledkeznünk a *jövő föladatairól* sem.

A Szegeden fölláttatandó egyetem ügyét, melyre nézve örömmel konstatáltam, hogy az állam 1911-iki költségvetésének indoklásában markáns körülírással először jutott hivatalos kifejezésre, lelkesedéssel kell fölszínen tartanunk. A harmadik főgimnázium, a második felsőkereskedelmi iskola, a leánygimnázium fölláttatásának s a belterületi elemi iskolák államosításának ügyében lankadatlan szorgalommal kell munkálkodnunk. Ki kell terjeszteni figyelmünket és munkásságunkat az előtérbe nyomult szociális föladatokra s ezek között különösen a *drágaság elleni küzdelemre* és különösen és kiválólag megfelelő intézkedések és berendezések útján a gyermekvédelemre, mert sem szociális, sem faji szempontból nem tűrhető, hogy akkor, amidőn a Tisza és Duna ártereinek kiszárttása által az egészségügy kedvező előföltételei a Duna-Tisza közén előál-

litattak, ép ezen periferiákon a magyarság fészkében legyen az országban legnagyobb százaléku a gyermekhalandóság.

Egy fenyegető veszély, melynek vészterhes előjelei már az elmúlt évben mutatkoztak, az ázsiai kolera, szörványosan szedte áldozatait az országban; szakkörök állítása szerint a tavasszal ujult erővel léphet föl. Erélyes intézkedések által, hála főorvosunk mindig beváló szaktanácsainak s pihenést nem ismerő szorgalmának és energiájának, úgy főkapitányunk s általában rendőrségünk lankadatlan buzgalmának, melylyel az egész orvosi kar készséges és odaadó munkája párosult, megóvtuk városunk területét a vészől, de meg kell óvnunk akkor is, amidőn e vész járványszerűleg fog föllépni s meg kell tennünk minden intézkedést arra, hogy a városunktól távol tartassék, mire nézve egyenesen kikérem a tisztikar buzgalmát s városunk orvosi karának mindig bevált támogatását.

Hasonló gondosságunkat fogja igényelni az ugy városunk, mint hazánk szempontjából kiváló fontosságú *népszámlálás* pontos, gyors és gondos végrehajtása. E tekintetben a szükséges intézkedések megtételtek, a népszámlálási szervezet megállapított s azon reményemnek adok kifejezést, hogy az kellő pontossággal végrehajtván, ugy városunkra, mint hazánkra nézve kedvező statisztikai adatokat fog feltüntetni.

A város fejlődésének rohamossága jelentékenyen megszorította adminisztrációs teendőinket. Ennek dacára oda kell törekednünk, hogy az adminisztráció gyors és pontos legyen. Erre kell törekedni kötelességből is, törekedni kell azért is, hogy a mai államosítás felé törő áramlatokkal szemben a városok autonómiájának hitelét és ezzel épségét föntarthassa. De törekedni kell hálából is azon törvényhatóság iránt, amely a mai nappal életbe lépő egyfolytában való hivataloskodás s ezáltal a hivatalos órák leszállítása által az utóbbi két év alatt immár harmadszor javítja alkalmazotainak anyagi helyzetét s ezzel eklatáns kifejezést ad annak a bizalomnak, melylyel irántunk viseltetik s azon reménynek, melyet működésünkbe helyez.

Ezen újabban szabályozott hivatali rendbe való beilleszkedés, annak mindenki által való szigorú és pontos betartása, a város ügyeiben való lelkes munkásság által fogjuk elérni azt, hogy ha a tervbe lévő 1914-iki országos kiállításon bemutatjuk városunkat az országnak s a külföldnek, szóval mindazoknak, akik a nagy vész alkalmával e város ujjáépítése iránt érdeklődtek: akkor mig egyrészt magunk megnyugvással és örömmel fogunk tekinthetni az azon generáció által megállapított *Nagy-Szegedre*, melynek mi is tagjai voltunk, úgy a király, a nemzet s a külföld is be fogja látni azt, hogy e város irányában a nagyvész alkalmával tanusított részvét és támogatás nem esett hiába, nem jutott érdemtelenre.